

Procedura pobierania próbek roślin do analiz pod kątem występowania grzybów, bakterii i wirusów patogenicznych dla roślin

Nie zaleca się pobierania próbek bezpośrednio po zastosowaniu środków ochrony roślin i po ulewnych deszczach.

Przy pobieraniu próbek należy kierować się następującymi zasadami:

1. Do analiz najlepiej dostarczać całe rośliny, łącznie z systemem korzeniowym (mogą być z bryłą ziemi, co zapobiegnie uszkodzeniu korzeni w trakcie transportu) oraz nieuszkodzonym szczytem rośliny. Należy wybierać egzemplarze z widocznymi objawami chorobowymi (plamy, nekrozy, deformacje lub utrata turgoru), ale nie całkiem martwe – chodzi o to, żeby tkanki nie zostały „zajęte” przez tzw. patogeny wtórne.
2. Jedna próbka powinna pochodzić z jednej rośliny lub kilku z takimi samymi objawami.
3. Wskazane jest zaetykietowanie prób umożliwiające wskazanie miejsca i daty ich pozyskania oraz gatunku/odmiany rośliny.

Miejsce poboru	- wpisujemy miejscowość poboru próby, województwo
Data	- wpisujemy datę poboru próby
Roślina	- wpisujemy gatunek rośliny
Odmiana	- wpisujemy, jeśli jest znana odmiana rośliny
Opis	- wpisujemy, jeśli jest znana historia pola, możliwe w tym przypadku są infekcje cykliczne, stwierdzona charakterystyka objawów, czy porażenie występuje np. placowo (1-2 zdania)

4. Próbki należy pobierać do foliowych, najlepiej zamykanych torebek. W przypadku wyższych temperatur (powyżej 20°C) zaleca się umieszczenie próbek w tzw. lodówce turystycznej, pojemniku styropianowym albo "torbie na mrożonki" z wkładem chłodzącym. Jeśli wysyłka nie będzie bezpośrednio po zbiorze próbek, należy umieścić je w temperaturze (+4°C do +10°C – każda lodówka). Nie dopuszczać do zamrożenia próbek! (nie wkładamy do zamrażalnika)

5. Na czas transportu do torebek z próbkami należy włożyć wilgotną ligninę lub ręcznik papierowy, co zapobiegnie ich wyschnięciu w trakcie transportu. Próbki należy zabezpieczyć przed uszkodzeniem, umieszczając je w sztywnym opakowaniu (kartonie lub pudełku). Opakowania powinny być czyste, a w szczególności takie, których nie używano do transportu środków chemicznych.

Wszystkie próbki przeznaczone do analiz powinny być dostarczone do laboratorium w możliwie najkrótszym czasie od ich pobrania. Nie mogą zostać wysłane przed weekendem i powinny być dostarczone do laboratorium do czwartku.

Adres wysyłki:

Instytut Ochrony Roślin - PIB

Klinika Chorób Roślin

Sylwia Stępniewska-Jarosz

Ul. Wł. Węgorka 20

60-318 Poznań

Telefon kontaktowy: 532 758 345 lub 61 864 9099

Fot. 1 Przykładowe liście rzepaku z widocznymi objawami chorobowymi.

Fot 2. Liście rzepaku z objawami porażenia umieszczone w worku foliowym.

Fot 3. Przygotowana do wysyłki próba z liśćmi rzepaku ze zwilżonym ręcznikiem papierowym w celu utrzymania wilgoci (w przypadku analiz pod kątem występowania patogenicznych grzybów i bakterii preferowane jest przesyłanie całych roślin z systemem korzeniowym)

Fot 4. Akcesoria do poboru próby całych młodych roślin.

Fot 5. Wykopane rośliny jęczmienia z objawami porażenia.

Fot 6. Rośliny przygotowane do umieszczenia w worku foliowym (zredukowano wykopaną bryłę korzeniową).

Fot 7. Próba roślin zbożowych umieszczona w worku foliowym.

Fot 8. Próba roślin z objawami porażenia przygotowana do wysyłki. Umieszony w środku zwilżony ręcznik papierowy zapobiega przesuszeniu próby i obumarciu roślin.

Fot 9. Zbliżenie na porażone rośliny przygotowane do wysyłki do laboratorium.

Wytyczne dla poboru prób roślin w kierunku diagnostyki wirusów

Pszenica, jęczmień – (I termin) badania w kierunku BYDV, WDV, BVG – marzec/kwiecień, (BBCH 22-33)

Fot 10. Przykładowe objawy BYDV na zbożach.

Fot 11. Przykładowe objawy BYDV i WDV na zbożach.

Pszenica, owies – (II termin) badania w kierunku WSMV – maj/czerwiec, (BBCH 39-65)

Fot 12. Przykładowe objawy WSMV na zbożach.

Rzepak – badania w kierunku TuYV, TuMV – (I termin) – listopad, (BBCH 15-18)

– (II termin) – marzec/kwiecień, (BBCH 19-39)

Fot 13. Przykładowe objawy TuYV na liściach rzepaku.

Fot 14. Przykładowe objawy TuMV na liściach rzepaku.

Kukurydza – badania w kierunku BYDV, mozaiki kukurydzy– lipiec/sierpień,
(BBCH 36-63)

Fot 15. Przykładowe objawy BYDV na liściu kukurydzy.

Fot 16. Przykładowe objawy mozaiki na liściu kukurydzy.

Soja – badania w kierunku SMV – czerwiec/lipiec, (BBCH 13-51)

Fot 17. Przykładowe objawy mozaiki na liściu soi.

Burak – badania w kierunku BYV – wrzesień/październik, (BBCH 35-49)

Fot 18. Przykładowe objawy BYV na liściach buraka.

Strączkowe (groch, fasola) - maj/czerwiec/lipiec, (BBCH 15-33)

Fot 19. Przykładowe objawy mozaiki na liściach grochu.